

Ο Αβραάμ φιλοξενεί τον Θεό στη σκηνή του - ορθόδοξη εικόνα της Αγίας Τριάδας.

**Βέλτιστο
Σενάριο**

Γνωστικό αντικείμενο:

Θρησκευτικά (ΔΕ)

Δημιουργός Σεναρίου: Σμαράγδα Φαρίδου (Εκπαιδευτικός)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σημείωση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν αυτόματης δημιουργίας και εκτύπωσης του Ψηφιακού Διδακτικού Σεναρίου με Τίτλο: «**Ο Αβραάμ φιλοξενεί τον Θεό στη σκηνή του - ορθόδοξη εικόνα της Αγίας Τριάδας.**».

Δημιουργήθηκε στις **07/20/2015 - 18:34** και έχει υποστηρικτικό ρόλο στο έργο του εκπαιδευτικού.

Δεν αντικαθιστά το Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο, το οποίο περιέχει όλο το Διαδραστικό Περιεχόμενο και αξιοποιεί τις ψηφιακές δυνατότητες της Πλατφόρμας «Αίσωπος».

Το σενάριο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Βέλτιστο» ύστερα από αξιολόγηση από δύο αξιολογητές και είναι αναρτημένο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του στην Πλατφόρμα «Αίσωπος».

Το Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του βρίσκεται στον σύνδεσμο:

<https://aesop.iep.edu.gr/node/12907>

Επισημαίνεται ότι τα σενάρια της Πλατφόρμας «Αίσωπος» διακρίνονται σε:

Υποδειγματικά Σενάρια: Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια που έχουν προκύψει από επιστημονικές επιτροπές εμπειρογνομόνων (Εκπαιδευτικοί Αυξημένων Προσόντων, Σχολικοί Σύμβουλοι, Μέλη ΔΕΠ / Επιστημονικό Προσωπικό του ΙΕΠ).

Βέλτιστα Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία άνω των 70 μονάδων.

Επαρκή Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία από 50 έως 70 μονάδες.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» - ΜΙΣ: 479325, ΣΑΕ: 2014ΣΕ24580051.

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.

Η Πλατφόρμα Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής, Αξιολόγησης και Παρουσίασης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος», αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης.

Ομάδα Επιστημονικής και Διοικητικής Εποπτείας της Πράξης:

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης για τις Δράσεις που αφορούν το Ι.Ε.Π.: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 1: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 2: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Υπεύθυνος Υποέργου 3: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Επιστημονική Συντονίστρια των ειδικών επιστημόνων του Υποέργου 1: Βασιλική Καραμπέτσου, Φιλολόγος, Εισηγήτρια Ι.Ε.Π.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Φύλλα Εργασίας Σεναρίου

Το παρόν ψηφιακό σενάριο περιέχει φύλλα εργασίας, τα οποία είναι συνημμένα στο αρχείο «PDF» και μπορείτε να τα ανοίξετε κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο.

- 1η Φάση: [1o fyllo ergasias omadas a.pdf](#) , [1o fyllo ergasias omadas v.pdf](#) ,
[1o fyllo ergasias omadas g.pdf](#) , [1o fyllo ergasias omadas d.pdf](#) , [1o fyllo ergasias omadas e.pdf](#) ,
[1o fyllo ergasias omadas st.pdf](#) , [fyllo ergasiasmethodos scamper.pdf](#) , [roymprika.pdf](#)
- 2η Φάση: [2o fyllo ergasias omadas a.pdf](#) , [2o fyllo ergasias omadas v.pdf](#) ,
[2o fyllo ergasias omadas g.pdf](#) , [2o fyllo ergasias omadas d.pdf](#) , [2o fyllo ergasias omadas e.pdf](#) ,
[2o fyllo ergasias omadas st.pdf](#) , [kefalaio ii.pdf](#) ,
[ena apospasma apo to poiima kosmogennisis toy georgioy hoymnoy.pdf](#)
- 3η Φάση: [erotimatologio gia episkepsi ston iero nao.pdf](#) , [erotimatologio - ereyna.pdf](#) ,
[erotimatologio anatrofodotisis.pdf](#)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Γενική Περιγραφή Σεναρίου

Γνωστικό Αντικείμενο

Θρησκευτικά (ΔΕ) (Γυμνάσιο)

Εκπαιδευτικό Πρόβλημα

Η Ορθόδοξη απεικόνιση της Αγίας Τριάδας με τη σκηνή της φιλοξενίας του Αβραάμ.

Αποτελεί ένα σημαντικό ερώτημα η δυνατότητα απεικόνισης του Θεού. Στις εικόνες απεικονίζουμε τον Υιό και Λόγο του Θεού, όμως τον Θεό ως Αγία Τριάδα πώς τον απεικονίζουμε; Με το σενάριο αυτό και με αφορμή την εξιστόρηση της φιλοξενίας του Αβραάμ επιχειρείται να δοθεί μια απάντηση.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Γενική περιγραφή περιεχομένου

Περίληπτικά:

Πρόκειται για μια διδακτική πρόταση στην οποία επιχειρείται η ερμηνεία του βιβλικού γεγονότος της φιλοξενίας του Αβραάμ ως φανέρωση της Αγίας Τριάδος. Επιχειρείται επομένως να ερμηνευτεί η επιλογή από την Ορθόδοξη Εκκλησία της συγκεκριμένης σκηνής της Φιλοξενίας του Αβραάμ για να εικονίσει την Αγία και Ομοούσιο Τριάδα. Στο σενάριο γίνεται αναφορά σε διάφορες απεικονίσεις της Αγίας Τριάδος και εξετάζεται το κείμενο της Γενέσεως σε σχέση και με το κείμενο της Κοσμογέννησης του Γ. Χούμνου, ενώ δεν παραλείπεται να επισημανθεί η ιστορικότητα του γεγονότος και η σημασία του για τη χριστιανική πίστη.

Γενικά:

Το σενάριο πραγματοποιείται ενισχυτικά – υποστηρικτικά στο πλαίσιο της επεξεργασίας του υποθέματος **γ) Ο Αβραάμ φιλοξενεί τον Θεό στη σκηνή του** της Δ.Ε. 5 *Η ιστορία του Αβραάμ: η μεγάλη κλήση, το μεγάλο ναι*, του σχολικού εγχειριδίου των Θρησκευτικών της Α΄ Γυμνασίου (σελ. 31).

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης υποστηρικτικά και στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Δ.Ε. 1 *Μπορούν οι άνθρωποι να εικονίζουν τον Θεό;* της Β΄ Γυμνασίου, του Ν.Π.Σ. των Θρησκευτικών, όπως ήδη αυτό εφαρμόζεται σε Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία της Χώρας. (βλ. Οδηγό εκπαιδευτικού, σελ. 55).

Σε αυτήν την περίπτωση, «κάνοντας θεολογία με τα παιδιά», λειτουργεί ως «συνεργατική – διερευνητική στρατηγική» - «μελέτη περίπτωσης» και ταυτόχρονα ως δημιουργική βιωματική τεχνική, artful thinking, όπως προτείνεται και στον [Οδηγό Εκπαιδευτικού για τα Θρησκευτικά Δημοτικού - Γυμνασίου](#), Αθήνα 2011, σελ. 108.

Το διδακτικό σενάριο είναι συμβατό με το ΑΠΣ και ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των ΔΕΠΠΣ αλλά και του Νέου Προγράμματος Σπουδών στα Θρησκευτικά, διότι στηρίζεται στην παροχή και οικοδόμηση της γνώσης, την ομαδοσυνεργασία, τη διεπιστημονικότητα, τη διαθεματικότητα, τις δημιουργικές μεθόδους σκέψης και την αξιοποίηση ΤΠΕ και ιδιαίτερα των εργαλείων web2.

Επίσης το σενάριο ακολουθεί πιστά την υπόδειξη του νέου Προγράμματος Σπουδών (ΠΣ), σύμφωνα με το οποίο αλλάζει δραστικά ο τρόπος που μαθαίνουν οι μαθητές, αφού αλλάζει ο ρόλος του διδάσκοντος και διαφοροποιείται ο ρόλος των μαθητών. Ο εκπαιδευτικός από μεταφορέας πληροφορίας και γνώσης γίνεται συντονιστής και καθοδηγητής στην ανακάλυψή της και οι μαθητές γίνονται ενεργοί στην ανακάλυψη της γνώσης και στη συσχέτισή της με τις δικές τους εμπειρίες.

Το σενάριο μπορεί να διευρυνθεί και να επεκταθεί διαθεματικά με την ανίχνευση του στοιχείου της φιλοξενίας στους Σημιτικούς λαούς της Παλαιάς Διαθήκης και στους Αρχαίους Έλληνες. (Όπως είναι και η πρόταση που δίνεται στο βιβλίο εκπαιδευτικού των Θρησκευτικών Α΄ Γ/σίου, Παλαιά Διαθήκη Η προϊστορία του Χριστιανισμού, σελ. 44: Επιπλέον ιδέες για εργασίες στην τάξη).

Προαπαιτούμενα:

- Οι μαθητές να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργασία, την αναζήτηση στο διαδίκτυο, τη χρήση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

λογισμικών και ψηφιακών εργαλείων.

- Να έχει εξηγηθεί στους μαθητές πώς λειτουργούν οι δημιουργικές μέθοδοι σκέψης, όπως atfulthinking και μέθοδος scamper.
- Να έχουν ανοίξει λογαριασμό στην Edmodo και να έχουμε πάρει την γραπτή έγκριση των γονέων τους γι' αυτό.
- Να τους έχει εξηγηθεί πώς χρησιμοποιούμε την edmodo. Να έχουμε δηλαδή δώσει οδηγίες εγγραφής και λειτουργίας της πλατφόρμας.
- Να έχουν συσταθεί ομάδες εργασίας - κατά προτίμηση ανομοιογενείς - ώστε να υπάρχει ισοτιμία στη σύνθεση.
- Να έχουμε προετοιμάσει το υλικό μας και τον σχεδιασμό μας στην edmodo.
- Να έχουμε μεριμνήσει για τα απαραίτητα έγγραφα και την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης της εκπαιδευτικής επίσκεψής μας, προτού την σχεδιάσουμε.

Διαδραστική δόμηση - διδακτικές τεχνικές:

Το σενάριο στηρίζεται στους άξονες της διερευνητικής, βιωματικής και συνεργατικής μάθησης με υποστήριξη Υπολογιστή (Computer Supported Collaborative learning - CSCL). Η συνεργατική μάθηση (collaborative learning) βασίζεται στις θεωρίες του κοινωνικού εποικοδομητισμού του Piaget και την κοινωνικο - πολιτισμική του Vygotsky. Επίσης λαμβάνει υπόψη τις σύγχρονες επιταγές για ένα σύγχρονο σχολείο ανοιχτό στην κοινωνία.

Επιλέξαμε την ομαδική εργασία διότι παρουσιάζει τα εξής πλεονεκτήματα:

Με τη συνεργατική διδασκαλία, δηλαδή «την εργασία κατά την οποία οι μαθητές δουλεύουν μαζί σε μια μικρή ομάδα, το κάθε μέλος της ομάδας μπορεί να συμμετέχει σε μια συλλογική εργασία η οποία έχει καθοριστεί με σαφήνεια. Ακόμα, αναμένεται οι μαθητές να διεκπεραιώσουν την εργασία τους χωρίς την άμεση και κατευθυνόμενη επίβλεψη του δασκάλου» (Cohen 1994, 3).

Οι καλά οργανωμένες ομάδες επηρεάζουν βαθιά την προσωπικότητα και την κλίμακα αξιών των μαθητών καθώς μέσα από αυτές:

1. Επιτυγχάνεται η ανταλλαγή σκέψεων (διατομική επικοινωνία).
2. Αναπτύσσεται η ικανότητα προσαρμογής.
3. Καλλιεργείται η συνεργασία, αμοιβαιότητα και αποδοχή.
4. Δίνεται η δυνατότητα θεώρησης από τη σκοπιά του άλλου, κάτι που διευκολύνει την επίλυση των συγκρούσεων.
5. Καλλιεργείται η αυτοεκτίμηση.
6. Αναπτύσσεται η εμπειρία του ανήκειν σε μια ομάδα.

Η διδασκαλία σε ομάδες στοχεύει να προκαλέσει:

1. Τον σεβασμό για τον πλησίον.
2. Την προσωπική αξιοπρέπεια.
3. Την εσωτερική πειθαρχία.
4. Την αυτοκυριαρχία.
5. Το θάρρος για έκφραση της γνώμης.
6. Το πνεύμα του υπεύθυνου διαλόγου.

Εκπαιδευτική επίσκεψη:

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Για την υλοποίηση του σεναρίου μας χρησιμοποιείται και η διδακτική τεχνική της εκπαιδευτικής επίσκεψης σε εγγύς ιερό ναό, ώστε οι μαθητές να εξοικειωθούν περισσότερο με το περιβάλλον που ερευνούν, να εξοικειωθούν με τις αγιογραφίες του Ναού και συγκεκριμένα με αυτήν που εξετάζουμε, καθώς είναι δυνατόν να «ενσωματώνονται στην καθημερινή λειτουργία του σχολείου πολλαπλές πηγές πληροφόρησης και εκπαίδευσης εντός και εκτός των φυσικών συνόρων του σχολείου» (παρ. 1, άρ 1 της Φ12/752/Γ1/866/19-8-98 Κ.Υ.Α.). Ακολουθούνται όλες οι νενομισμένες διαδικασίες, όπως εξηγούμε και στην αντίστοιχη φάση.

Περιβάλλον ανάπτυξης - edmodo: <https://www.edmodo.com/>

Ως διαδικτυακό περιβάλλον ανάπτυξης της συνεργατικής μάθησης, ως ενδεδειγμένο μέσο για να υλοποιηθεί το σενάριο, θεωρούμε το περιβάλλον της edmodo, ενός παγκόσμιου ασφαλούς μέσου κοινωνικής δικτύωσης και ηλεκτρονικής μάθησης για εκπαιδευτικούς και μαθητές. Η Edmodo προσφέρει ένα προστατευμένο περιβάλλον δημοσιεύσεων, όπου οι καθηγητές και οι μαθητές μπορούν επιπλέον να διαμοιραστούν σημειώσεις, συνδέσμους, αρχεία, εργασίες, ημερολόγια και να ανακοινώσουν γεγονότα χωρίς να έχουν εξωτερικοί χρήστες δικαιώματα πρόσβασης. Στην edmodo οι καθηγητές έχουν την δυνατότητα να δημιουργήσουν ομάδες για κάθε μία από τις τάξεις τους και να επιβλέπουν ξεχωριστά την εξέλιξη των δραστηριοτήτων. Σε κάθε ομάδα ανατίθεται ένας μοναδικός κωδικός, τον οποίο ο καθηγητής γνωστοποιεί στους μαθητές του ώστε να έχουν πρόσβαση στην ομάδα.

Βεβαίως για την υλοποίηση του σεναρίου μπορεί εξίσου καλά να χρησιμοποιηθεί μια πλατφόρμα ιστοεξερεύνησης, όπως είναι η openwebquest ή createwebquest.com κά. ή η ηλεκτρονική τάξη του διδάσκοντος ή ένα ιστολόγιο μαθήματος ή ακόμη και να μην χρησιμοποιηθεί τόσο η Νέα τεχνολογία, αλλά να γίνει το μάθημα περισσότερο παραδοσιακά με διανομή φωτοτυπημένων φύλλων εργασίας και χρήση του διαδραστικού πίνακα.

Βέβαια στην πραγματικότητα, εφόσον δίνουμε στους μαθητές να ερευνήσουν σε ενδεικνυόμενες ιστοσελίδες, στην ουσία πρόκειται για μια μαθησιακή άσκηση αλληλεπίδρασης, με χρήση ποικιλίας έγκυρων πηγών του διαδικτύου, μια δραστηριότητα κατευθυνόμενης διερεύνησης κατά την οποία οι μαθητές αξιοποιούν το Διαδίκτυο, ως πηγή πληροφορίας, αλλά όχι μοναδική.

Στόχοι του σεναρίου μας:

- Να μάθουν οι μαθητές να οικοδομούν μόνοι τους τη γνώση, αξιοποιώντας ποικίλους ψηφιακούς πόρους, καθώς **σύμφωνα με τον εποικοδομητισμό** - θεωρία Piaget - η γνώση είναι μία ενεργητική διαδικασία δόμησης η οποία δομείται σε συνάφεια με το περιβάλλον όπου συναντάται, ενώ οι μαθητές οικοδομούν τη μάθηση μέσω συνεργασίας και διαλόγου & μέσω των εμπειριών τους. Συγκεκριμένα οι μαθητές έχουν να οικοδομήσουν τις γνώσεις τους όσον αφορά τις αλήθειες που εκφράζει το Τριαδικό δόγμα της ορθόδοξης χριστιανικής πίστης, συνεξετάζοντας συγκριτιστικά την εικόνα της Φιλοξενίας του Αβραάμ (και ιδίως αυτήν του Ρουμπλιώφ), ως Ορθόδοξη απεικόνιση της Αγίας Τριάδος, σε σχέση με άλλου τύπου απεικονίσεις. Στη συνέχεια συνεξετάζουν το γεγονός της Φιλοξενίας του Αβραάμ από το κείμενο της Γενέσεως και από ένα κείμενο της Κρητικής λογοτεχνίας, "Κοσμογέννησις", για να οδηγηθούν σταδιακά στα συμπεράσματα που αφορούν την πίστη της Ορθοδοξίας στον Τριαδικό Θεό. Οι δραστηριότητες

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

μάθησης αφορούν ένα αυθεντικό μαθησιακό περιβάλλον.

- Να κατανοήσουν την ιστορικότητα του γεγονότος, μέσω έρευνας σε ιστοσελίδες που παρουσιάζουν τον τόπο του συμβάντος ως χώρο μεγάλης επισκεψιμότητας και ταυτόχρονα να συναισθανθούν τη σημασία του γεγονότος ως την πρώτη εμφάνιση - αποκάλυψη του τριαδικού Θεού.
- Να χρησιμοποιήσουν γενικά τον υπολογιστή όχι ως ένα απλό εποπτικό μέσο διδασκαλίας, αλλά ως ένα εργαλείο που βοηθά τον μαθητή να δημιουργήσει ο ίδιος με τον δικό του τρόπο σκέψης το τελικό δικό του γνωστικό προϊόν. Στο σημείο αυτό σημειώνουμε ότι η χρήση της edmodo, εντάσσεται στην ερευνητική-εκπαιδευτική παράδοση που θεωρεί τους υπολογιστές στην εκπαίδευση ως εργαλεία που συμβάλλουν στην ανάπτυξη σύνθετων συλλογισμών, που μπορούν να γίνουν αντικείμενο συζήτησης στην τάξη, αλλάζοντας ριζικά τη σχολική τάξη σε χώρο αντιπαράθεσης ιδεών αλλά και γόνιμου και εποικοδομητικού διαλόγου (Σολομωνίδου, 2001) και τέλος
- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες και κριτική σκέψη στα πλαίσια του ψηφιακού γραμματισμού και μέσω μεθόδων δημιουργικής σκέψης, όπως ο έντεχνος συλλογισμός (artfulthinking και η μέθοδος scamper). Οι μαθητές θα δημιουργήσουν τα δικά τους κείμενα, τις δικές τους παρουσιάσεις, τις δικές τους κριτικές αλλά και θα κάνουν μόνοι τους τη ξενάγηση στον χώρο του ναού.

Βιβλιογραφικές αναφορές:

Κόκκος Αλ. (2010). Μετασχηματίζουσα μάθηση μέσα από την αισθητική εμπειρία: Θεωρητικό πλαίσιο και μέθοδος εφαρμογής. [Εισήγηση που παρουσιάστηκε στο 8th International Transformative Learning Conference, που διοργανώνει το Columbia University στις Βερμούδες, 18-20/11/2009]

Κόκκος Αλ., Μέγα Γ. (2009). Κριτικός στοχασμός και τέχνη στην εκπαίδευση: Έρευνα (σε εξέλιξη) με τη συμμετοχή μεταπτυχιακών φοιτητών Εκπαίδευσης Ενηλίκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Κόκκος, και συνεργάτες (2011). Εκπαίδευση μέσα από τις τέχνες. Μετάιχμιο. Αθήνα.

Ματσαγγούρας, Ηλ. (2000). Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.

Ματσαγγούρας, Ηλ. (2001). Στρατηγικές Διδασκαλίας: Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη. Αθήνα: Gutenberg.

Ματσαγγούρας, Ηλ. (2004). Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση: Εννοιοκεντρική Αναπλασιώση και Σχέδια Εργασίας. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.

Μπαλατζάρας Μ. (2004). Περιβάλλοντα Μάθησης & Συνεργασίας ΠΜΣ στην Επιστήμη της Πληροφορίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Πολίτη Λ. Ποιητική Ανθολογία, βιβλίο δεύτερο, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα, σελ. 62-67.

Σολομωνίδου, Χρ. (2001). Σύγχρονη εκπαιδευτική τεχνολογία: υπολογιστές και μάθηση στην κοινωνία της γνώσης. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

Τσούλια Θ. (1999). Τα Πανάγια Προσκυνήματα των Αγίων Τόπων και του θεοβάδιστου Όρους Σινά. Κατερίνη.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

εκδ. Σύλλογος φίλων του Παναγίου Τάφου και Θεοβάνδιστου Όρους Σινά.

Cohen, E (1994). Restructuring the Classroom: Conditions for productive Small Groups. In Review of Educational Research. Vol. 1, pp 1-135

Efland, A. (2002). Art and Cognition. New York: Teachers College Press.

Johnson, D. W., Johnson, R. & Smith, K.A. (1998). Active Learning: Cooperation in the College Classroom (2nd Edition). Edina, MN: Interaction Book Company.

Mezirow, J. and Associates (1990). Fostering Critical Reflection in Adulthood. San Francisco: Jossey-Bass.

Mezirow, J. (1998). On Critical Reflection. Adult Education Quarterly, 48, 185-198. **Olson, I.** (2000). The Arts and Critical Thinking in American Education, Westport, Connecticut/London: Bergin and Garvey.

Perkins, D. (1994). The Intelligent Eye: Learning to Think by Looking at Art, Getty Center for Education in the Arts: Los Angeles.

Slavin, R. (1994). Using Student Team Learning, 4th ed. Baltimore: Johns Hopkins University, Center for Social Organization of Schools.

Vygotsky, L. (1997). Νους στην Κοινωνία, μτφρ. Α. Μπίμπου και Σ. Βοσνιάδου. Αθήνα: Gutenberg.

Χρησιμοποιείται επίσης:

Ο Οδηγός Εκπαιδευτικού για τα Θρησκευτικά Δημοτικού - Γυμνασίου, Αθήνα 2011,

Η Παλαιά Διαθήκη, Γένεσις, κεφ. 18,

υλικό από το Φωτόδενδρο,

τα διαδραστικά βιβλία μαθητή,

τα διαδραστικά εργαλεία της πλατφόρμας Αίσωπος,

η Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (: Λεξικό και Σώματα κειμένων).

Ιστογραφικές αναφορές:

http://www.bl.uk/manuscripts/Viewer.aspx?ref=add_ms_40724_f048v,

<http://pzartfulthinking.org/>,

http://www.myriobiblos.gr/afieromata/pnevma/icons_gr.html,

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

[http://www.wikiart.org/es/gustave-dore#supersized-the-holy-bible-201376,](http://www.wikiart.org/es/gustave-dore#supersized-the-holy-bible-201376)

[http://www.theoryfundamentals.com/ausubel.htm.](http://www.theoryfundamentals.com/ausubel.htm)

Διδακτικοί Στόχοι

- Η οικοδόμηση της γνώσης για το τριαδικό δόγμα μέσω συγκριτιστικής εξέτασης εικόνων και κειμένων.
- Η κατανόηση της ιστορικότητας και της σημασίας του γεγονότος.
- Η χρήση του υπολογιστή ως εργαλείου που βοηθά στην αναζήτηση και οικοδόμηση της γνώσης.
- Η καλλιέργεια ποικίλων δεξιοτήτων και κριτικής σκέψης.

Λέξεις κλειδιά που χαρακτηρίζουν τη θεματική του σεναρίου

- Αγία Τριάδα
- Φιλοξενία του Αβραάμ
- Γένεσις και Κοσμογέννησις
- edmodo
- έντεχνος συλλογισμός.

Υλικοτεχνική υποδομή

Χρησιμοποιείται το Εργαστήριο Πληροφορικής του Σχολείου μας για τις δύο πρώτες διδακτικές ώρες επεξεργασίας του Σεναρίου, ενώ την 3η ώρα πραγματοποιείται επίσκεψη στον Ιερό Ναό εντός του πλαισίου ωραρίου της αντίστοιχης διδακτικής ώρας του μαθήματος. Χρησιμοποιείται επίσης η πλατφόρμα μικροϊστολογίου της edmodo.

Τυπικός χρόνος αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό σενάριο σε διδακτικές ώρες για δουλειά εντός του σχολείου

3 ώρες

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί

Δεν υπάρχει πρόβλημα πνευματικών δικαιωμάτων ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί.

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας

Δύσκολο

Τύπος Διαδραστικότητας

Ενεργός μάθηση

Επίπεδο Διαδραστικότητας

υψηλό

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα

12-15

Εκπαιδευτική Βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο

Γυμνάσιο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1η Φάση: Η φιλοξενία του Αβραάμ, δημιουργικές τεχνικές.

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Πληροφορικής. Οι μαθητές κάθε ομάδας, ανά δυο δυάδες ή μια τριάδα και μια δυάδα, μπροστά στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Σειρά ερωτήσεων μοναδικής επιλογής
2. Ερώτηση συμπλήρωσης κενών
3. Είσοδος στην edmodo
4. Παραθέτουμε δειγματικά μια σελίδα από αυτές που έχουν οι μαθητές να ανοίξουν στο Λεξικό της Πύλης:
5. Παραθέτουμε δειγματικά μια από τις σελίδες που έχουν να ανοίξουν οι μαθητές.
6. Η ed modo δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας υποομάδων και διαμοιρασμού αρχείων.
7. Η edmodo δίνει τη δυνατότητα απονομής διακριτικών τίτλων επιβράβευσης στους μαθητές της ομάδας.

2η Φάση: Η φιλοξενία του Αβραάμ, μελέτη κειμένων.

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Πληροφορικής

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ
2. Φιλοξενία του Αβραάμ
3. Διαδραστική εικόνα: Η φιλοξενία του Αβραάμ
4. Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ κεφάλαιο ΙΗ΄ της Γενέσεως.
5. ΚΟΣΜΟΓΕΝΝΗΣΙΣ, 2ος ΤΟΜΟΣ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΛΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
6. Το διαδραστικό βιβλίο Θρησκευτικών της Α΄ σελ. 31, κεφ. 5 ενότητα γ΄
7. Συλλογή εικόνων που έχουν οι μαθητές να ερευνήσουν
8. ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Ε΄.
9. ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Γ΄.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Σώματα κειμένων. Σε περίπτωση που δεν φαίνεται κατευθείαν το κείμενο, κάντε κλικ στον αριθμό 4008.

3η Φάση: Η ξενάγηση στον Ι. Ναό, αναστοχασμός.

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Ιερός Ναός

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Δείγμα παρουσίασης - ξενάγησης, βάσει του Φ.Ε. 1

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1η Φάση: Η φιλοξενία του Αβραάμ, δημιουργικές τεχνικές.

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Πληροφορικής. Οι μαθητές κάθε ομάδας, ανά δυο δυάδες ή μια τριάδα και μια δυάδα, μπροστά στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

Στην πρώτη φάση, μετά από κάποιες ερωτήσεις επανάληψης, για να θυμηθούμε τα σχετικά με τον Αβραάμ και τη Διαθήκη, χρησιμοποιούμε την συνεργατική - διερευνητική στρατηγική και ταυτόχρονα δημιουργική βιωματική τεχνική, *artful thinking*, τεχνική του έντεχνου συλλογισμού, μη λεκτική επικοινωνία, προκειμένου οι μαθητές μας να "θεολογήσουν" και να οικοδομήσουν τη νέα τους γνώση, μια και έχουμε να εξετάσουμε εικόνες. Ο έντεχνος συλλογισμός αναπτύχθηκε από το Harvard το 2004 με τον γενικό τίτλο Project Zero και σε συνεργασία με το Traverse City για τα δημόσια σχολεία του Μίτσιγκαν (βλ. <http://pzartfulthinking.org/>).

Στο τέλος, αφού παρουσιαστούν τα αποτελέσματα κάθε ομάδας στην ολομέλεια, επιβραβεύουμε όλους τους μαθητές με μια μικρή εικόνα της Αγίας Τριάδος. Θα τους δώσουμε επίσης και μια εργασία - μέθοδος *scamper*, φύλλο εργασίας 7 - για το σπίτι (εκτέλεση μέσω ασύγχρονης διαδικτυακής επικοινωνίας στην *edmodo*). Επιλέξαμε εξάλλου την *edmodo* διότι εξασφαλίζει το *blended learning*. Για να μπορέσουν οι μαθητές να κάνουν την ετεροπαρατήρηση και βαθμολόγησή τους ανεβάζουμε ακόμη ένα αρχείο κοινό για όλες τις ομάδες με μια «κλίμακα διαβαθμισμένων κριτηρίων», όπως ορίζεται η ρούμπρικα κατά Ματσαγγούρα (2004). (Φύλλο 8).

Η μέθοδος *scamper* είναι μια τεχνική δημιουργικής παραγωγής ιδεών. Η λέξη "Scamper" δημιουργήθηκε από τα αρχικά των λέξεων: Substitute: Αντικατάσταση Combine: Συνδυασμός Adapt: Προσαρμογή / προσθήκη Modify: Τροποποίηση Put to other purposes: Επαναχρησιμοποίηση / Εναλλακτικές χρήσεις Eliminate: Απαλοιφή / Απλοποίηση Reverse: Αντιστροφή.

Βήμα 1ο: Οι μαθητές εισέρχονται στο εργαστήριο Πληροφορικής και κάθονται ανά ομάδες στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι ομάδες είναι έξι και αποτελούνται από τέσσερις μαθητές οι 4 ομάδες και από πέντε μαθητές οι άλλες 2 ομάδες. Έχουμε 26 μαθητές. Άρα κάθονται μπροστά σε έναν υπολογιστή ανα δύο δυάδες ή ανά μία τριάδα και μία δυάδα αντίστοιχα.

Ακολουθώντας τις υποδείξεις των Johnson, Johnson and Holubec (1990), για να έχουμε μια αποτελεσματική ομάδα, τη συγκροτήσαμε από τέσσερα ως πέντε μέλη, έτσι ώστε να είναι ανομοιογενείς. Φροντίσαμε επίσης να δημιουργήσουμε και τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις:

- α. κατανόηση και αποδοχή κοινών σκοπών,
- β. σαφής θετική αλληλεξάρτηση μεταξύ των μελών της ομάδας,
- γ. συνθήκες άμεσης οπτικής επαφής και επικοινωνίας μεταξύ των μελών,
- δ. ενεργός αλληλοπαρωθητική επικοινωνία μεταξύ όλων των μελών,
- ε. αποκέντρωση της διδασκαλικής εξουσίας και ανάθεση ρόλων στα μέλη,
- στ. απόδοση λόγου (*accountability*),

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

ζ. ίσες ευκαιρίες επιτυχίας σε όλα τα μέλη και
η. συνεργατικές ή συναγωνιστικές σχέσεις με τις υπόλοιπες ομάδες.
(βλ. Johnson, Johnson και Smith 1998, Slavin 1994, Ματσαγγούρας 2000:72-83, Ματσαγγούρας 2004: 248, Prince 2004).

Κατά την πορεία της δραστηριότητας ο μαθητής είχε τον κεντρικό ρόλο και ο εκπαιδευτικός τον διαμεσολαβητικό - «φθίνουσα καθοδήγηση» - σε υποστηρικτική βάση. Οι μαθητές δούλεψαν σε ομάδες έχοντας ταυτόχρονα αυτονομία και αυτενέργεια για να πετύχουν τους στόχους, αφού κάθε μαθητής είχε συγκεκριμένο ρόλο στην ομάδα. Έγινε κατανομή εργασιών και χρονοδιάγραμμα.

Χρησιμοποιούμε την πλατφόρμα της Edmodo, όπως είπαμε και στα γενικά στοιχεία του σεναρίου, διότι είναι ένα κοινωνικό δίκτυο που ανήκει στο λεγόμενο Web 2.0 και ενθαρρύνει την άμεση ανταλλαγή απόψεων και μηνυμάτων, τη συμμετοχικότητα και συνεργατικότητα, την ανατροφοδότηση καθώς και τη δυνατότητα ενσωμάτωσης ποικίλων ψηφιακών μέσων με σχετική ευκολία και χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις από πλευράς των μαθητών. Επίσης με αυτό εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η προστασία των προσωπικών δεδομένων των μαθητών, καθώς υπάρχει η χρήση κωδικών της ομάδας για τους μαθητές. Τέλος, κάθε μαθητής εισέρχεται στο δίκτυο με τον δικό του προσωπικό κωδικό.

Βήμα 2ο: Δίνουμε στους μαθητές τον κωδικό μαθήματος και εισέρχονται στην edmodo πρώτα με τον κωδικό εγγραφής τους και ύστερα με τον κωδικό μαθήματος για το συγκεκριμένο μάθημα. Βλέπουν ότι στην ομάδα τους υπάρχουν έγγραφα, εικόνες και δραστηριότητες.

Βήμα 3ο: Εξηγούμε στους μαθητές με ποιο θέμα θα ασχοληθούμε: Θα δούμε πώς η Εκκλησία μας εικονίζει τον Τριαδικό Θεό και τι σχέση έχει αυτό το ερώτημα με τον Αβραάμ, τον οποίο μελετούμε. Αυτό θα το ανακαλύψουν οι μαθητές μας.

Γι αυτό τον λόγο ξεκινάμε πρώτα με τις εικόνες και μετά πάμε στο κείμενο, διότι θέλουμε οι μαθητές να ανακαλύψουν πρώτοι εκείνοι το θέμα μας και μετά να δούμε το θέμα μας από τις πηγές.

Βήμα 4ο: Ας θυμηθούμε την Διαθήκη και την Αποκάλυψη του Θεού στον Αβραάμ παίζοντας ένα παιχνιδάκι. (Ερωτήσεις και συμπλήρωση κενών. Βεβαίως και τις ερωτήσεις και τη συμπλήρωση κενών μπορούμε να τα έχουμε στην edmodo, όμως εδώ για να είναι ορατά από όλους χρησιμοποιήσαμε τα διαδραστικά εργαλεία της πλατφόρμας Αίσωπος).

Βήμα 5ο: Εξηγούμε στους μαθητές ότι έχουν να ανοίξουν το 1ο φύλλο εργασίας, το οποίο είπαμε τους έχουμε προαναρτήσει στην ομάδα τους στην edmodo. Κάθε ομάδα έχει 15 λεπτά καιρό να επεξεργαστεί συνεργατικά τις ερωτήσεις. Υπάρχουν βέβαια και οι ρόλοι για κάθε μέλος της ομάδας, όπως αυτό τους το διευκρινίζουμε στο φύλλο εργασίας.

Η Α΄ ομάδα έχει να εξετάσει ένα μωσαϊκό που βρίσκεται στον καθεδρικό ναό στο Monreale, με βάση τον έντεχο συλλογισμό,

μοτίβο 1: Βλέπω - σκέπτομαι - αναρωτιέμαι και στη συνέχεια οι μαθητές θα δώσουν έναν τίτλο στην εικόνα.

Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές ασκούνται στη συστηματική εξέταση μιας εικόνας, διαχωρίζουν την παρατήρηση από την ερμηνεία, ερμηνεύουν οι ίδιοι βάσει επιχειρημάτων και τέλος, μένουν ανοικτοί σε διάλογο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

για περαιτέρω διερεύνηση. Η εικόνα που χρησιμοποιήσαμε εδώ υπάρχει στη συλλογή του φωτόδενδρου. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 1).

Η Β' ομάδα έχει να εξετάσει την εικόνα της Αγίας Τριάδος του Θωμά Μπάθα, δεύτερο μισό του 16ου αι. Την εικόνα πήραμε από την ιστοσελίδα Μυριόβιβλος. (http://www.myriobiblos.gr/afieromata/pnevma/icons_gr.html).

Χρησιμοποιούμε τον έντεχνο συλλογισμό, το μοτίβο 2:Σκεφθείτε - αμφιβάλλετε - εξερευνήστε, ενώ στο τέλος ζητούμε επίσης να δώσουν οι μαθητές έναν τίτλο για την εικόνα.

Θέλουμε να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις που ήδη έχουν - εδώ οι μαθητές σίγουρα αναγνωρίζουν τα Τρία Πρόσωπα - με την καινούρια γνώση. Δηλαδή στην ουσία θέλουμε να σκεφτούν κατά πόσο η συγκεκριμένη εικόνα αποδίδει το ομόχρονο των προσώπων, ώστε αργότερα, να τη συγκρίνουν με την εικόνα της Φιλοξενίας. Επίσης θέλουμε οι ίδιοι οι μαθητές να αναζητήσουν το τι περισσότερο θέλουν να μάθουν και να συστηματοποιήσουν την έρευνά τους. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 2).

Η Γ' ομάδα έχει να εξετάσει την εικόνα Φιλοξενία του Αβραάμ του Βυζαντινού Χριστιανικού Μουσείου Αθηνών, όπως υπάρχει στη συλλογή εικόνων του Φωτόδενδρου.

Χρησιμοποιούμε τώρα το μοτίβο 10 Χ2, όπου τελικά οι μαθητές θα συνθέσουν ένα δικό τους κείμενο που θα εμπεριέχει τις φράσεις και λέξεις που προηγουμένως σκέφτηκαν. Οι μαθητές εξασκούνται στην παρατήρηση, την εμβάθυνση και τη δημιουργικότητα. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 3).

Η Δ' ομάδα έχει να εξετάσει δύο μωσαϊκά από τον καθεδρικό ναό στο Monreale, ώστε να παρατηρήσει συγκεκριμένα στοιχεία των εικόνων και να οδηγηθεί στις έννοιες του ομοούσιου και ομότιμου των προσώπων της Αγίας Τριάδος, έννοιες που στη συνέχεια θα ερευνήσει με βάση το Λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα. (Τα μωσαϊκά υπάρχουν στη συλλογή φωτογραφιών του φωτόδενδρου).

Εδώ οι μαθητές λειτουργούν με την τεχνική των δημιουργικών ερωτήσεων (:Creative questions). (Βλ. Φύλλο Εργασίας 4).

Η Ε' ομάδα έχει να κάνει συγκριτική εξέταση δύο εικόνων. Μέσω της παρατήρησης και περιγραφής έχουμε ένα "Παιχνίδι επεξεργασίας - elaboration game".

Οι μαθητές θα συγκρίνουν την εικόνα - έργο του Θωμά Μπάθα με αυτήν του Αντρέι Ρουμπλιώφ, για να καταλήξουν ποια από τις δύο εικόνες εξασφαλίζει το ομοούσιο, ομόχρονο και ομότιμο των Τριών Προσώπων. Οι μαθητές εξασκούνται όχι μόνο στην παρατήρηση, αλλά και συνεργάζονται για να καταλήξουν κριτικά σκεπτόμενοι σε θεολογικά ζητήματα. Αναζητούν στην Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα την έννοια ομοούσιος και αναζητούν στο διαδραστικό βιβλίο της Ιστορίας κάποια πληροφορία για τον Αντρέι Ρουμπλιώφ. <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-B131/179/1258,4532/> Όλα δίνονται στο φύλλο εργασίας. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 5).

Η Στ' ομάδα, κατά παρόμοιο τρόπο, εξετάζει ειδικότερα την εικόνα του Αντρέι Ρουμπλιώφ σε μια προσπάθεια θεολογικής ερμηνείας της.

Στη συνέχεια, έχοντας δίπλα και την εικόνα της Αγίας Τριάδος από τον Θεοφάνη τον Έλληνα, ερευνά ποιο στοιχείο συνδέει τον Ρουμπλιώφ με τον Θεοφάνη τον Έλληνα με βάση το κείμενο στο οποίο τους παραπέμπουμε

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

και βρίσκεται στην ιστοσελίδα της Μυριόβιβλου. Οι εικόνες βρίσκονται στη συλλογή του φωτόδενδρου. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 6).

Βήμα 6ο: Αφού συμπληρωθούν τα 15 λεπτά αυτενέργειας και έρευνας των μαθητών, οι ομάδες καλούνται να παρουσιάσουν αυτά που έγραψαν στην ολομέλεια, ώστε να υπάρξει ανταλλαγή ιδεών και να καταλήξουν στο τελικό συμπέρασμα, της απεικόνισης της Αγίας Τριάδος κατά την Ορθόδοξη Εκκλησία με την εικόνα της σκηνής της Φιλοξενίας του Αβραάμ.

Η εξέταση των εικόνων και ευρύτερα των έργων τέχνης αφενός εμπλουτίζει την αισθητική εμπειρία των μαθητών και αφετέρου καλλιεργεί κριτική-στοχαστική διάθεση απέναντι στα γεγονότα (Κόκκος και Μέγα, 2010). Στις μέρες μας είναι αρκετοί αυτοί - Mezriow (1990 και 1998), Olson (2000), Efland (2002), Perkins και οι συνεργάτες του (1991), Perkins (1994)- που υποστηρίζουν ότι «η συστηματική παρατήρηση έργων τέχνης ενεργοποιεί τον κριτικό στοχασμό του παρατηρητή-εκπαιδευόμενου (Κόκκος και Μέγα, 2010).

(Βέβαια, εφόσον χρησιμοποιούμε την edmodo, εννοείται ότι οι μαθητές αναρτούν εκεί το έγγραφό τους και το στέλνουν στις άλλες ομάδες για να μπορούν όλοι να δουν την εργασία όλων. Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα με την edmodo να παρακολουθεί τις δραστηριότητες κάθε μαθητή σε κάθε ομάδα και να τη βαθμολογεί ή και να δίνει κονκάρδες επιβράβευσης).

Βήμα 7ο: Επιβραβεύουμε όλους τους μαθητές για την ενεργό συμμετοχή τους μοιράζοντας στον κάθε έναν από αυτούς από μια μικρή χάρτινη εικόνα της Φιλοξενίας του Αβραάμ / Αγίας Τριάδας. Καλύτερα θα είναι να έχουμε σημειώσει στο πίσω μέρος της εικόνας κάποια σύντομα στοιχεία. Π.χ. Η Ορθόδοξη Εκκλησία εικονίζει την Αγία Τριάδα με την σκηνή της "φιλοξενίας του Αβραάμ".

Στη φάση αυτή του σεναρίου εξασφαλίστηκε η ενεργός συμμετοχή όλων, η συνδιαμόρφωση ενός πλαισίου αναζήτησης, με ατομική καταγραφή, κατάθεση των παρατηρήσεων, σχολίων, σκέψεων και συναισθημάτων όλων στη συνέχεια, συζήτηση και αναζήτηση από κοινού αυτού που μπορεί να είναι το νόημα και η λειτουργία της μη λεκτικής επικοινωνίας των αγιογραφιών. Οι μαθητές που εργάζονται κατά ομάδες, πράγματι, ενθαρρύνουν ο ένας τον άλλο να υποβάλλουν ερωτήσεις, να εξηγούν και να τεκμηριώνουν τις απόψεις τους, να αρθρώνουν τον συλλογισμό τους, να διαμορφώνουν τη γνώμη τους και να σκέπτονται με αυτήν, βελτιώνοντας με αυτόν τον τρόπο τη μάθηση. (Μπαλατζάρας, 2004).

Βήμα 8ο: Εξηγούμε στους μαθητές ότι έχουν να ανοίξουν το Φύλλο εργασίας με την κατ' οίκον διαδικτυακή εργασία τους, τα αποτελέσματα της οποίας ως ομάδες θα τα διαμοιραστούν και θα τα ετεροπαρατηρήσουν - αλληλοαξιολογήσουν στην πλατφόρμα εργασίας τους στην edmodo, ώστε την επόμενη φορά, να ξέρουμε τη νικήτρια ομάδα που θα αναλάβει την ξενάγηση με τη βοήθεια των υπολοίπων.

Φύλλα εργασίας:

1. [1o fyllo ergasias omadas a.pdf](#)
2. [1o fyllo ergasias omadas v.pdf](#)
3. [1o fyllo ergasias omadas g.pdf](#)
4. [1o fyllo ergasias omadas d.pdf](#)
5. [1o fyllo ergasias omadas e.pdf](#)
6. [1o fyllo ergasias omadas st.pdf](#)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

[fyllo_ergasiasmethodos_scamper.pdf](#)

8. [roymprika.pdf](#)

1. **Σειρά ερωτήσεων μοναδικής επιλογής**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 77

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1648#13203>

Διευκρίνιση: Επιλέξτε την σωστή απάντηση

2. **Ερώτηση συμπλήρωσης κενών**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 55

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1648#13205>

3. **Είσοδος στην edmodo**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1648#13295>

Διευκρίνιση: Βλέπουμε την αρχική σελίδα της πλατφόρμας για εγγραφή.

4. **Παραθέτουμε δειγματικά μια σελίδα από αυτές που έχουν οι μαθητές να ανοίξουν στο Λεξικό της Πύλης:**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1648#13468>

5. **Παραθέτουμε δειγματικά μια από τις σελίδες που έχουν να ανοίξουν οι μαθητές.**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1648#13469>

6. **Η ed modo δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας υποομάδων και διαμοιρασμού αρχείων.**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1648#13820>

7. **Η edmodo δίνει τη δυνατότητα απονομής διακριτικών τίτλων επιβράβευσης στους μαθητές**

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

της ομάδας.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1648#13821>

Διευκρίνιση: Βλέπουμε δυο διακριτικούς τίτλους που απενεμήθησαν σε έναν μαθητή.

2η Φάση: Η φιλοξενία του Αβραάμ, μελέτη κειμένων.

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Εργαστήριο Πληροφορικής

Στη φάση αυτή θα ερευνήσουν οι μαθητές μας δύο κείμενα σχετικά με τη φιλοξενία του Αβραάμ. Το χωρίο της Γενέσεως της Παλαιάς Διαθήκης, κεφ. 18 (φύλλο 7, φάσης 2) και το αντίστοιχο απόσπασμα από το έργο της Κρητικής λογοτεχνίας "Κοσμογέννησις" (φύλλο 8, φάσης 2) του Γεωργίου Χούμνου. (Ένα μακρύ ποίημα εμπνευσμένο από την ιστορία των δύο πρώτων βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης, γραμμένο από τον Γεώργιο Χούμνο από τον Χάνδακα, στα τέλη του 15ου αι., ο οποίος αντλεί όμως από ένα Βυζαντινό πεζό κείμενο, την "Ιστορία του Παλαιού", γεμάτο από λαϊκές μεσαιωνικές παραδόσεις).

Οι μαθητές με την συγκριτική εξέταση θα συγκρίνουν τις πληροφορίες και θα αντλήσουν γνώσεις για το πώς παρουσιάζεται το τρισούπστατο και ομοούσιο μέσα από συγκεκριμένες φράσεις των κειμένων.

Σε αυτή την φάση θα αναγνωρίσουν τη σημασία, αλλά και την ιστορικότητα του γεγονότος, βλέποντας σε ιστοσελίδες την περιοχή όπου συνέβη το γεγονός ως πόλο έλξης πολλών προσκυνητών. Επίσης θα αναγνωρίσουν την συγκεκριμένη εικόνα στο σημείο όπου εικονογραφείται μέσα σε έναν Ναό, κάνοντας μια εικονική περιήγηση. Στο τέλος θα ανακοινώσουμε στους μαθητές τις δραστηριότητες που θα αναλάβουν ανά ομάδες για την ξενάγηση - επίσκεψη στον Ιερό Ναό. (Την ανακοίνωση θα έχουμε αναρτημένη στην edmodo, άρα θα μπορούν να ενημερωθούν και από το σπίτι τους λεπτομερέστερα).

Και σε αυτήν τη φάση ο εκπαιδευτικός λειτουργεί ως καθοδηγητής και οργανωτής της δουλειάς που πρέπει να γίνει: επιλέγει και παρέχει υλικό κατάλληλο και προσιτό στους μαθητές από ποικιλία πηγών, αλλά και τους καθοδηγεί να το νοηματοδοτήσουν οι ίδιοι. Χρησιμοποιείται επίσης η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, όπου η τάξη γίνεται κοινότητα μάθησης και καλλιεργείται ο συμμετοχικός σχολικός τρόπος σκέψης. Με την ενεργητική μάθηση δίνεται σημασία στον τρόπο απόκτησης της γνώσης κατά Bruner, έτσι ώστε να βοηθηθούν οι ατομικές ιδιαιτερότητες κάθε μαθητή, ο οποίος συμμετέχει στην όλη διαδικασία σύμφωνα με τις προσωπικές του ικανότητες.

Επειδή, κατά τη θεωρία του Ausubel, θεωρία ουσιαστικής μάθησης - meaningful learning - οι νέες έννοιες που

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

διδάσκονται πρέπει να συνδέονται με τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις, που είναι αποθηκευμένες στη γνωστική δομή του μαθητή, ξεκινάμε και πάλι με μια επανάληψη, για να δούμε τι γνώσεις έχουν μέχρι στιγμής δομήσει οι μαθητές.

Βήμα 1ο: Οι μαθητές εισέρχονται στο εργαστήριο Πληροφορικής και λαμβάνουν θέση μπροστά στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, όπως και κατά την προηγούμενη διδακτική ώρα.

Βήμα 2ο: Ανοίγουν με τους κωδικούς εισόδου και τον κωδικό μαθήματος και εισέρχονται στο μάθημα στην edmodo.

Βήμα 3ο: Ανακοινώνεται με βάση την ψηφοφορία των ομάδων η νικήτρια ομάδα της εργασίας κατ'οίκον (φύλλο 7 της Φάσης 1), ώστε να αναλάβει με τη βοήθεια των υπολοίπων την ξενάγηση στο Ναό. Σε περίπτωση ισοψηφιών διενεργείται κλήρωση.

Βήμα 4ο: Κάνουμε όπως είπαμε τη σύντομη ανασκόπηση- επανάληψη με τα παιχνίδια με τις κάρτες, τη διαδραστική εικόνα (από το φωτόδενδρο) και τη διαδραστική παρουσίαση.

Βήμα 5ο: Λέμε στους μαθητές να ανοίξουν τα καινούργια φύλλα εργασιών ανά ομάδες, έτσι όπως τα έχουν στην ομάδα τους στην edmodo. Θα δημιουργήσουν ένα νέο έγγραφο με τις απαντήσεις τους και θα το στείλουν στις υπόλοιπες ομάδες, για να δουν όλοι τις εργασίες όλων. (Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί όλες τις δραστηριότητες ούτως ή άλλως).

Η Α' Ομάδα έχει να εντοπίσει και κατανοήσει τις σημαντικότερες διαστάσεις του γεγονότος της Φιλοξενίας του Αβραάμ και για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιούμε την τεχνική των πέντε π και ένα γ, με προσαρμοσμένες τις ερωτήσεις για την περίπτωσή μας. Επίσης θα επισημάνουν την Δρυ Μαμβρή στον χάρτη. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 1).

Η Β' ομάδα, αφού διαβάσει και αυτή το κείμενο έχει να δώσει μια φράση στο χαρακτηριστικό του Ντορέ (την εικόνα πήραμε από την ιστοσελίδα wikiart (:<http://www.wikiart.org/es/gustave-dore#supersized-the-holy-bible-201376>) και παράλληλα να βρει και την αντίστοιχη φράση από το κείμενο του Χούμνου, ώστε στη συνέχεια να παρατηρήσουν τον τρόπο με τον οποίο απευθύνεται ο Αβραάμ στους Τρεις αγγέλους, πότε σε ενικό και πότε σε πληθυντικό, αποδίδοντας έτσι το ομοούσιο της Αγίας Τριάδος. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 2).

Η Γ' ομάδα θα συγκεντρώσει πληροφορίες για την Δρυ Μαμβρή, βάσει ιστοσελίδων που αναφέρονται στον τόπο όπου εκτυλίχθηκε το γεγονός. Στη συνέχεια θα δημιουργήσουν μια παρουσίαση. Τους υποδεικνύουμε στο φύλλο εργασίας να χρησιμοποιήσουν επίσης από το Φωτόδενδρο το τροπάριο της Κυριακής του Παραλύτου: "Μέτοικος υπάρχων ὁ Ἄβραάμ, κατηξιώθη τυπικῶς ὑποδέξασθαι, ἐνικόν μὲν Κύριον ἐν τρισίν ὑποστάσειν, ὑπερούσιον, ἀνδρικαῖς δέ μορφώσεσιν" (Κανὼν Μεσονυκτικού, ὠδή στ').
<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-6303>. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 3).

Η Δ' ομάδα θα ερευνήσει επιπροσθέτως το χειρόγραφο της Κοσμογέννησης του Χούμνου εικονογραφημένο από τα χειρόγραφα της Βρετανικής βιβλιοθήκης σε συνδυασμό με το Βιβλικό κείμενο, θα επισημάνει την επαγγελία - υπόσχεση ως φανέρωση της Πρόνοιας του Θεού για όλη την ανθρωπότητα και θα επιλέξει την εικόνα από τη συλλογή του φωτόδενδρου, που ταιριάζει στο συγκεκριμένο χωρίο που επισήμανε. (
http://www.bl.uk/manuscripts/Viewer.aspx?ref=add_ms_40724_f049v). (Βλ. Φύλλο Εργασίας 4).

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Η Ε΄ ομάδα θα δημιουργήσει μια παρουσίαση με τρεις εικόνες που τους δίνουμε από το εικονογραφημένο κείμενο της Βρετανικής βιβλιοθήκης και επιλέγουν την ενδεδειγμένη φράση από το κείμενο της Γένεσης και της Κοσμογέννησης που ταιριάζουν στις εικόνες. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 5).

Η Στ΄ ομάδα κάνει μια εικονική περιήγηση σε ναό που έχει αυτήν την εικόνα και γράφει ένα κείμενο όπου περιγράφεται αναλυτικά η εικόνα σχετικά με το σημείο όπου βρίσκεται. (Βλ. Φύλλο Εργασίας 6).

Βήμα 6ο: Αφού περάσει ο χρόνος που είχαν στη διάθεσή τους οι ομάδες, δηλ. 20 λεπτά για να επεξεργαστούν τις δραστηριότητές τους - συνήθως τελειώνουν και νωρίτερα - ανακοινώνει κάθε ομάδα εν συντομία στην ολομέλεια, τα αποτελέσματά. Εάν θέλουμε να εξοικονομήσουμε χρόνο, επικεντρώνουμε στις παρουσιάσεις της Γ΄ και Ε΄ ομάδας, ενώ οι άλλες ομάδες μπορούν να προσθέτουν, βλέποντας την παρουσίαση, κάποια δική τους πληροφορία. Εξάλλου όλα είναι αναρτημένα και διαμοιρασμένα στην ed modo, οπότε οποτεδήποτε όλοι μπορούν να δουν την εργασία όλων και να καμαρώσουν τις κονκάρδες επιβράβευσης από τον/την εκπαιδευτικό τους.

Βήμα 7ο: Επιβραβεύουμε - και λεκτικά - όλες τις ομάδες για την προσπάθειά τους και τους εξηγούμε ότι στα αρχεία της ομάδας τους θα δουν τι ακριβώς πρέπει να ετοιμάσουν για την επίσκεψή μας την επόμενη διδακτική ώρα στον Ιερό Ναό. Μπορούμε να μοιράσουμε στα παιδιά από μια φωτογραφία που βγάλαμε την ώρα εργασίας των ομάδων, για να θυμούνται την προσπάθειά τους και το αποτέλεσμα που μπορεί να φέρει η συνεργασία.

Και σε αυτή τη φάση υλοποίησης του σεναρίου μας το μαθησιακό περιβάλλον χαρακτηρίστηκε από άνεση, αμοιβαία εμπιστοσύνη και σεβασμό, αμοιβαία αλληλοβοήθεια, ελευθερία έκφρασης και αποδοχή της διαφορετικότητας του ατόμου. Πολύ σημαντική, και σε αυτήν τη φάση, η τελική παρουσίαση, όπου οι εκπρόσωποι των ομάδων παρουσιάζουν τις απόψεις τους, ώστε όλοι να ακούν, συγκρίνουν και να εμπλουτίζουν τις σκέψεις τους από τον αλληλοσχολιασμό.

Φύλλα εργασίας:

1. [2o fyllo ergasias omadas a.pdf](#)
2. [2o fyllo ergasias omadas v.pdf](#)
3. [2o fyllo ergasias omadas g.pdf](#)
4. [2o fyllo ergasias omadas d.pdf](#)
5. [2o fyllo ergasias omadas e.pdf](#)
6. [2o fyllo ergasias omadas st.pdf](#)
7. [kefalaio ii.pdf](#)
8. [ena apospasma apo to poiima kosmogennisis toy georgioly hoymnoy.pdf](#)

1. Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 116

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13300>

2. Φιλοξενία του Αβραάμ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 103

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13422>

3. Διαδραστική εικόνα: Η φιλοξενία του Αβραάμ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13444>

Διευκρίνιση: Κάνετε κλικ πάνω στη φράση διαδραστική εικόνα Φιλοξενία του Αβραάμ και στη συνέχεια, όταν ανοίξει η εικόνα, ακολουθήστε τις οδηγίες. Καλή διασκέδαση!

4. Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ κεφάλαιο ΙΗ΄ της Γενέσεως.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13455>

5. ΚΟΣΜΟΓΕΝΝΗΣΙΣ, 2ος ΤΟΜΟΣ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΛΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13457>

6. Το διαδραστικό βιβλίο Θρησκευτικών της Α΄ σελ. 31, κεφ. 5 ενότητα γ΄

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13472>

7. Συλλογή εικόνων που έχουν οι μαθητές να ερευνήσουν

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13474>

Διευκρίνιση: Κάντε κλικ πάνω στην εικόνα και μόλις ανοίξει ακολουθήστε τις οδηγίες.

8. ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Ε΄.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 103

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13476>

9. ΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Γ΄.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 103

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13498>

10. **Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Σώματα κειμένων. Σε περίπτωση που δεν φαίνεται κατευθείαν το κείμενο, κάντε κλικ στον αριθμό 4008.**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1649#13859>

Διευκρίνιση: Μια ιστοσελίδα που μπορούν να ανοίξουν οι μαθητές. Σε περίπτωση που δεν φαίνεται το κείμενο κατευθείαν αλλά μια σειρά από αριθμούς, κάνουμε κλικ στο 4008.

3η Φάση: Η ξενάγηση στον Ι. Ναό, αναστοχασμός.

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Ιερός Ναός

Αριθμούμε την επίσκεψη ως τρίτη φάση του σεναρίου, διότι διενεργείται στο πλαίσιο του σεναρίου στο ωράριο του σχολείου και μάλιστα χρησιμοποιούμε τη διδακτική ώρα του μαθήματός μας, κατά προτίμηση έβδομη ώρα, για να μην δεσμευόμαστε από το ωράριο επιστροφής.

Για την επίσκεψη έχουμε πάρει από τους μαθητές τις βεβαιώσεις από τους γονείς τους ότι επιτρέπουν την μετακίνηση των παιδιών τους πεζή καθώς και ότι επιτρέπουν τη συμμετοχή των παιδιών τους στην όλη δραστηριότητα. Έχουμε βεβαίως υποβάλει την πρότασή μας, ώστε να έχουμε τη συγκατάθεσή της, στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης συμπληρώνοντας το έγγραφο και καταθέτοντας και το αντίγραφο της Πράξεως του Συλλόγου καθώς και τη θετική εισήγηση του Συμβούλου. Έχουμε προσυνηνοθηθεί με τον Εφημέριο του Ιερού Ναού ότι μας επιτρέπει να τραβήξουμε φωτογραφίες και βίντεο. (Οπτικογράφηση).

Με την παιδαγωγική τεχνική της επίσκεψης - ξενάγησης από τους ίδιους τους μαθητές επιδιώκουμε να κάνουμε τη διδασκαλία περισσότερο ελκυστική στους μαθητές, να κάνουμε το γενικότερο «άνοιγμα» του σχολείου προς την κοινωνία, να αναπτύξουν οι μαθητές μας την κριτική τους σκέψη, να ενεργοποιήσουμε τη δημιουργικότητα των μαθητών, να ενισχύσουμε τη συμμετοχή και την παρατηρητικότητά τους, ώστε να αναπτύξουν ικανότητες όπως η καταγραφή πληροφοριών, η διατύπωση ερωτημάτων, η εξαγωγή συμπερασμάτων, η διενέργεια έρευνας και γενικά να προσελκύσουμε το ενδιαφέρον των μαθητών για την εκπαιδευτική διαδικασία. Τελικά να ενισχύσουμε τη θετική αντίληψή τους για την συλλογική προσπάθεια (team work) και τη βιωματική δράση (experienced -based activities).

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Ως χρονική διάρκεια ορίζουμε το 45λεπτο. Ωστόσο θεωρούμε ότι θα αναλωθεί ένα δεκάλεπτο με δεκαπεντάλεπτο για τη μετάβασή μας μέχρι τον Ναό, οπότε στην ουσία θα έχουμε ένα μισάωρο, αφού θα σχολάσουμε τους μαθητές μας με τη λήξη της επίσκεψης - ξενάγησης.

Οι μαθητές είναι χωρισμένοι στις ομάδες που είδαν στα αρχεία τους στην edmodo.

Ομάδα ξεναγοί: Η νικήτρια ομάδα - από την προηγούμενη φάση - θα αναλάβει την ξενάγηση. Θα έχει ένα ερωτηματολόγιο βάσει του οποίου θα ξεναγήσει. (Φύλλο 1 γ' φάσης). Αυτό το ερωτηματολόγιο το έχουν και οι άλλες ομάδες και κατά τη διάρκεια της ξενάγησης οι απαντήσεις συμπληρώνονται στο φυλλάδιο από τον Γραμματέα της ομάδας με τη βοήθεια των υπολοίπων μελών.

Ομάδα φωτογράφοι: Θα βγάλουν φωτογραφίες από τον Ναό.

Ομάδα δημοσιογράφοι: Θα γράψουν κάποιο ρεπορτάζ για την επίσκεψη που θα το ανεβάσουν στη σελίδα του Σχολείου.

Ομάδα οπτικογράφοι: Θα τραβήξουν και θα ανεβάσουν το βίντεο (οπτικογράφηση) της επίσκεψης

και οι δύο ομάδες που απομένουν θα συνεργαστούν για την έρευνα που θα διεξάγουμε:

Ομάδα Ερευνητές. Η έρευνα είναι ένα ερωτηματολόγιο προς τους ενορίτες (Φύλλο 2 γ' Φάσης), το οποίο θα παραδώσουν στον εφημέριο για να το δει, ώστε να δοθεί στους ενορίτες κατά τον εκκλησιασμό της επόμενης Κυριακής από τους ίδιους τους μαθητές που θα βρίσκονται από το πρωί στην είσοδο του Ναού, ώστε στο τέλος να λάβουν τα έντυπα συμπληρωμένα και να τα επεξεργαστούν, ώστε αργότερα να ανακοινώσουν τα αποτελέσματα.

Θέλουμε να ερευνήσουμε κατά πόσο οι ενορίτες έχουν αντιληφθεί ότι η συγκεκριμένη εικόνα της Φιλοξενίας του Αβραάμ υπάρχει στον Ναό τους και κατά πόσο γνωρίζουν τι σημαίνει αυτή η εικόνα. (Αυτή η έρευνα δεν εμπεριέχεται στο στενό πλαίσιο του σεναρίου μας, αλλά είναι μια επιπρόσθετη δραστηριότητα, που αν θέλουμε μπορούμε και να την παραλείψουμε).

Επίσης στο τέλος δίνουμε στους μαθητές και ένα ερωτηματολόγιο - ανατροφοδότηση (Φύλλο 3 γ' Φάσης) για να το συμπληρώσουν, οπότε μπορέσουν στο σπίτι, ανώνυμα. Το ερωτηματολόγιο αυτό έχει την έννοια ότι ζητούμε την άποψη των μαθητών μας για να βελτιωθούμε μελλοντικά.

Φύλλα εργασίας:

1. [erotimatologio_gia_episkepsi_ston_ieron_nao.pdf](#)
2. [erotimatologio - ereyna.pdf](#)
3. [erotimatologio_anatrofodotisis.pdf](#)

1. Δείγμα παρουσίασης - ξενάγησης, βάσει του Φ.Ε. 1

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 103

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12907/1650#13668>

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.